

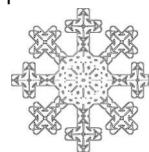

Vaste medewerkers:
Wiel Poelmans
Nico Hilgers
Victor Retel Helmrich
Jan van Rijsewijk

Peregrijn^{23^{ste}}

vogelwerkgroep middenbrabant

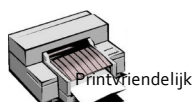
VOORWOORD

peregrijn/winter

De uitstraling van deze Peregrijn doet natuurlijk winters aan, maar doet niet vermoeden dat we in deze achterliggende periode amper de vorstgrens hebben gehaald. Nee, er hadden wel wat strenge winterdagen met vorst tussen mogen zitten. Op besneeuwde akkers en bevroren sloten kom je immers tot verrassende waarnemingen.

Groot voordeel; onder watervogels en uilensoorten, zijn er dit jaar geen slachtoffers gevallen. Zij hebben geprofiteerd van het gunstige klimaat en maken zich al weer op voor het voorjaar. En dat voorjaar is dicht bij; spechten roepen volop, aalscholvers en reigers bewaken hun nesten en tuinvogels zingen er op los. Het is wachten op de eerste zomergasten.

Veel leesplezier.

INHOUD

2 jaarvandespreuw

deze prachtige vogelsoort hoort tot de meest algemene soorten ter wereld...

3 klapekster^{nicohilgers}

een boeiend verhaal vol nostalgie over de klapekster in vroeger tijden....

4 vogelreizen^{wielpoelmans}

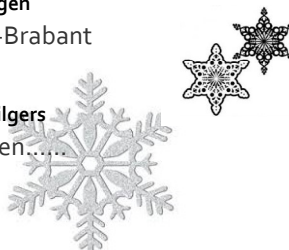
voor wie leuk vogelen wil combineren met interessante oude cultuur, mooie landschappen en een goede keuken is Turkije een ideale bestemming....

7 middelste bonte spechten^{ruudvandongen}

middelste bonte spechten in 2012 in Noord-Brabant

9 oeverzwaluwwand leemkuilen^{nicohilgers}

een dag van steken, maaien, kruien en harken.....

jaarvandespreeuw

in Nederland is de populatie sinds medio jaren tachtig met zestig procent gekelderd....

Deze
prachtige
vogel behoort
tot de meest
algemene
soorten ter
wereld

Onduidelijkheid rond een soort

Ieder jaar kiezen Vogelbescherming Nederland en Sovon een vogelsoort waar we extra aandacht aan willen schenken. Vaak is dat een soort waar onduidelijkheid speelt rond het voorkomen in Nederland en/of die in aantal achteruitgaat zonder dat we weten waarom. Meestal is het ook een soort die mogelijkheden biedt om het publiek te bereiken en te laten deelnemen aan activiteiten.

Voedseltekort

We weten eigenlijk nog maar weinig over de oorzaken van de terugval van de spreeuw. Feit is dat het ook in omliggende landen slecht gaat. De reproductie lijkt voldoende, maar (te) veel jonge vogels komen hun eerste winter niet door. Als oorzaken worden de intensivering van het agrarische landschap en verstedelijking genoemd. Daardoor is er minder foerageergebied en dus voedselaanbod.

Speciale site

Tijdens het Jaar van de Spreeuw wordt onderzocht of de broedresultaten voldoende zijn om de populatie in stand te houden, en zo niet waar dat aan ligt. Ook andere telactiviteiten vinden plaats, zoals van de spectaculaire slaappleatsen die in het winterhalfjaar een bekend fenomeen zijn.

Volg de ontwikkelingen op

www.jaarvandespreeuw.nl

vermelding website

we tellen de vogels, hebben elke maand bijeenkomst, en doen aan bescherming....

Op de website van Vogelbescherming Nederland bestaat de mogelijkheid je als vogelwerkgroep te presenteren. Bezoekers kunnen op hun beurt hier hun voordeel mee doen. Tot dit moment werd onze groep nog niet vermeld. Daar is nu verandering in gekomen. Met het logo en in enkele bewoordingen laten we zien wie we zijn, met een verwijzing naar onze eigen website.

http://www.vogelbescherming.nl/vogels_beschermen/vogelwerkgroepen

The screenshot shows a web browser window with the URL www.vogelbescherming.nl/vogels_beschermen/vogelwerkgroepen. The page content includes a navigation menu with items like 'ACTUEEL', 'HELP MEE', 'VOGELS KIJKEN', 'VOGELS BESCHERMEN', 'WERK & VOGELS', 'OVER ONS', 'SHOP & FONDS', and 'SERVICE & VRAGEN'. Below the menu, there is a section titled 'Vogelwerkgroepen bij u in de buurt' with a sub-section 'Particulieren' that describes how private birdwatching groups can contribute to conservation. To the right, there is a 'Vogelnieuws' section with a 'Vogelnieuws' logo and a 'Vakblad over vogels € 24,- p.j.' advertisement.

klapekster

overigens schijnt de naam klapekster te komen van "verklap-ekster"....

Klapekster in Noord-Brabant in vroegere tijden

Als ik het met anderen over de klapekster heb, moet ik altijd onmiddellijk denken aan de vader van Ciska van Laarhoven. Ciska was een lid van de Vogelwerkgroep (ze is enkele jaren geleden overleden) en woonde aan de rand van Oirschot. Lid van onze vogelwerkgroep vanaf 1974 en iemand die altijd "in 't veld" was. Haar vader was toen al een oude man (hij is uiteindelijk 101 jaar geworden) en was enthousiast dat wij het altijd over vogels hadden. Hij wist er zelf ook erg veel van. Heel bijzonder om iemand van die leeftijd te spreken die alles wist over de "Fietèk" (roodborstapuit), Klampert en Morkolf. Achteraf heb ik spijt dat ik hem niet uitgebreid heb geïnterviewd.

vogelverslag
Nico Hilgers

Zijn verhaal over klapeksters is me altijd goed bijgebleven. Hij vertelde dat in zijn jeugd, (dat moet rond de vorige eeuwwisseling!) zijn geweest, hij eerder de klapekster kende dan de merel. De klapekster kende hij als broedvogel achter op hun land, in een verwilderde heg. Ook het gedrag kende hij goed: In de heg vond hij regelmatig opgeprikte hagedissen en kleine muizen. Overigens schijnt de naam klapekster te komen van "verklap-ekster". Vroeger werd hij in een kooitje gehouden en alarmeerde luid als er een roofvogel over kwam. De merel was in die tijd nog een echte bosvogel; hij kwam pas veel later naar de menselijke woonomgeving. (Toen hij de regenworm uit de geschoren grasperkjes leerde peuren).

Als je in de Avifauna van Noord-Brabant (1967) van Van Erve c.s. kijkt, zie je dat de klapekster midden vorige eeuw al heel sterk achteruitging als broedvogel. Hij broedde toen nog wel op de heidevelden vooral in het zuidoosten van onze provincie. In 1942 waren er broedgevallen bekend in Asten, Leende, Someren, Hapert, Valkenswaard en tussen Aalst en Leende. (Haverschmidt).

In 1954 kwam Sjoerd Braaksma tot de conclusie dat er in Noord-Brabant nog 15 à 20 broedparen waren. De belangrijkste terreinen waren Strabrechtse Heide (5 paar), Landschotse Heide (2 paar), Neterselse en Mispelindse Heide (2 paar) en Valkenswaard (3 paar). In 1966 waren er nog 5 broedgevallen bekend. Verder vermeld Van Erve dat "er laatste jaren" (ik denk dan vanaf 1960) "tientallen jongen werden geringd" maar dat er nog geen ringresultaten bekend waren. In de Atlas van de Nederlandse Vogels (Sovon 1987) staat vermeld dat in de jaren 1978-1983 het aantal broedparen in heel Nederland schommelde tussen 12 en 18 paren. De hoofdmoot broedde op de Veluwe. Maar ook zuid-oost Brabant kende nog een enkel broedpaar; omgeving Budel-Dorppelein. In die jaren schatte men het aantal wintervogels op 250-400 exemplaren. Vanaf 2007 worden er in heel Noord-Brabant 's winters al niet meer dan 12 exemplaren geteld! En voor heel Nederland komt men tot maximaal 80 stuks; de meeste kans om ze te zien maakt men op de Veluwe. (gegevens van PTT-tellingen Sovon).

Uitslagen wintertelling 2013/2014 klapekster

Telweekend december

0x

Telweekend januari

1x Jan van Rijsewijk/Jan Paymans.....Loonse en Drunense duinen

1x Frans van Erve.....Kampina

Rest van de winter (bron waarneming.nl)

1x Jan Paymans.....Regte Hei

1x Ben Akkermans.....Tilburg de Sijsten

1x Ton van Haren.....Boxtel de Oetendonken

VOGELEN (uit NRC)

Zwolle.

We staan met zo'n tachtig vogelaars naar de **sperweruil** te kijken. Er stopt een Marokkaanse jongen op een scooter met een oogverblindende vriendin achterop. Die wil eens weten wat er aan de hand is.

We leggen uit dat die vogel daar bijna nooit in Nederland te zien is en alleen maar voorkomt in Finland, Zweden en Rusland. Hij bekijkt de vogel en vooral de vele vogelaars even en zegt dan: "Ik kom ook uit het buitenland maar ben lang niet zo populair."

Vrolijk zwaaiend rijdt hij verder.

vogelreizen

domein van kaalibis en irakse babbelaar....

In januari 2013 besloten mijn vogelmaat Henk Hendriks en ik om eind april-begin mei een tweeweekse vogeltrip naar Oost-Turkije te gaan maken. We hadden allebei twintig jaar geleden de regio bezocht. We vlogen naar Antalya, een bekende kustplaats in Zuid-Turkije en later terug van het oostelijker gelegen Adana.

reisverslag
Wiel Poelmans

Oost-Turkije

Vanuit Antalya reden we in het donker naar een plek noordelijk van Manavgat waar we met hulp van mijn smartphone het hotel Yas Vedi langs de Manavgatrivier gemakkelijk wisten te vinden. We hadden een afspraak gemaakt met een groep van zes Katwijkse vogelaars om samen met een Turkse gids een boottocht te maken op een stuwmeer in de rivier 10 km verder op.

Nog in het donker stonden we met in totaal tien man op een grote rondvaartboot (bedoeld voor vijftig man!), speciaal geregeld voor onze zoektocht op het stuwmeer. Het rondvaartseizoen zou pas over een paar weken starten. De stuurman wist waar hij naar toe moest. Na een half uur voeren we een smalle kloof in met hoge steile wanden. Al heel snel vonden we wat we zochten: een **bruine visuil**. De vogel zat open op een rotspunt en liet zich prachtig zien. Hij kon uitgebreid gefotografeerd worden, hoewel licht en afstand niet optimaal waren. Het gaat hier om de westelijke ondersoort semenowi. Men dacht dat die uitgestorven was, maar enkele jaren geleden werd de visuil bij toeval herondekt vanaf dezelfde boot. Vanwege het geïsoleerde voorkomen en de verschillen met de ondersoort uit India en ZO-Azië wordt vermoed dat het om een aparte soort gaat. DNA-onderzoek zal hier duidelijkheid over moet brengen. Er broeden in dit gebied ongeveer 10 paar.

In de kloof zagen we ook **rotsklever** en **blauwe rotslijster**.

De uitgestorven gewaande semenowi ondersoort van de bruine visuil in een kloof langs de Manavgat rivier.

De rotsmus kom je regelmatig tegen op hoge droge plekken van het Turkse platteland.

Na afscheid te hebben genomen van de Katwijkers, reden we naar Akseki, een dorp in een gebied met lage bergen. De vogelwereld in deze contreien heeft veel overeenkomsten met die van West-Turkije en Lesbos in Griekenland. Tijdens onze

zoektochten vonden we [middelste bonte](#), [syrische bonte](#) en [witrugspecht](#), [maskerklauwier](#), [turkse boomklever](#), [bruinkeelortolaan](#), [griekse spotvogel](#), [rouwmees](#), [rùppels grasmus](#) en [aziatische steenpatrijs](#).

Hierna verder naar het noordoosten gereden richting de moerassen van Eregli. Die bleken drooggevallen te zijn. In de omgeving veel leeuweriken, vooral

[kalanderleeuwerik](#), [kuifleeuwerik](#) en [kleine](#) en [aziatisch korteenleeuwerik](#). Bij het dorp Adabak vonden we een kolonie [kleine torenvalk](#) alsook [rotsmus](#) en [hop](#).

Daarna naar Demirkazik in het Ala Daglar gebergte gereden. In de omgeving van Demirkazik liggen hoge bergen met besneeuwde toppen, het leefgebied van de Kaspische sneeuwpatrijks. De eerste verkenning van de omgeving bracht soorten als [strandleeuwerik](#), [aziatisch kalanderleeuwerik](#), [grijze gors](#), [roodvoorhoofdkanarie](#) en [perzische roodborst](#).

De volgende dag in de vroege ochtend met de Lada van de oom van de hoteleigenaar naar een hooggelegen plek gereden aan de rand van de sneeuw. Die oom bleek de gids te zijn die mij in 1991 eveneens vergezelde naar een (andere) plek in de bergen met sneeuwhoenders. Toen moesten we drie uur in het donker lopen voordat we ter plekke waren!

We kwamen in de schemer aan op de plek. We hoorden al enkele hoenders roepen. Na een kwartier de berghellingen afgezocht te hebben, vond Ali een [kaspisch sneeuwhoen](#) die zich langdurig in de telescoop liet bekijken. In de omgeving scharrelden ook [steenheggenmus](#), [alpenheggenmus](#), [sneeuwvink](#) en [rode rotslijster](#).

Op een andere plek zagen we [finch tapuit](#), [aziatische woestijnvink](#) en [steenarend](#), en bij het hotel de eerste [zwartkopgors](#) alsook [dwergooruil](#) en [kleine bonte specht](#).

Van Demirkazik reden we eerst naar de Sultanmoerassen bij Camardi. Veel eenden, reigers, sterns en steltlopers hier, zoals [krooneend](#), [vorkstaartplevier](#), [witvleugelstern](#) en [ralreiger](#). Daarnaast ook [purperkoet](#), [zwarte ibis](#), [arendbuizerd](#),

Af en toe kom je grote kolonies van de kleine torenvalk tegen.

Hop op zoek naar voedsel niet ver van zijn nest.

In de bergen bij Demirkazik broeden vele speciale soorten zoals kaspisch berghoen, steenheggenmus en rode woestijnvink.

Rode woestijnvink bij Demirkazik.

De sneeuwvink is tamelijk algemeen in Turkse berggebieden.

Balkan gele kwikstaart bij de Sultanmoerassen.

slangenarend, zwartkoprietzanger en een overvliegende roodkeelpieper. In de middag reden we door naar Bircik vlak bij de Syrische grens. Hier hebben we een aantal dagen gevogeld.

Bircik, gelegen aan de Euphraat, is een goede basis om een aantal Oost-Turkse specialiteiten te zoeken. De eerste ochtend bezochten we de grindgaten langs de Euphraat net noordelijk van het stadje. Het open water en de rietvegetaties herbergen tal van soorten. Al snel zagen we dwergaalscholver, woudaap, kwak, klein waterhoen, bonte ijsvogel, bijeneter, menetries kleine zwartkop, oostelijke vale spotvogel en gestreepte prinia. Na wat zoeken vonden we de irakse babbelaar, een soort die hier sinds 2006 broedt. Hij is vanuit Iran en Irak via de Euphraat in Turkije terecht gekomen. Op een akker langs de Euphraat zagen we een twintigtal kaalkopbissen. Deze ibis is na een succesvol fokprogramma geherintroduceerd en lijkt het nu redelijk te doen. De enige andere populatie broedt in Marokko. Later in de ochtend naar de kloof gegaan waar de ibissen broeden. Hier zagen we ook grote vale spotvogel, indische rotsmus, schreeuwend en perzische zandpatrijs. In de middag de theetuin in het stadje bezocht waar een bleke dwergooruil broedt. De obers weten in welke boom de uiltjes roesten, maar alleen ná de thee of een andere versnapering natuurlijk! De volgende dag de grindgaten aan de zuidkant van Bircik bezocht. Ook hier veel water- en moerasvogels zoals witoogend, krooneend en woudaap. Bij een klein plasje kwamen vale woestijnvinken drinken. In de omgeving ook zwarte francolijn en kleine plevier.

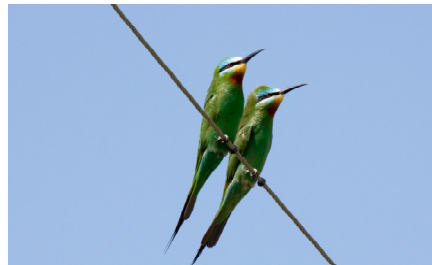
Halfeti ligt 30 km noordelijk van Bircik. De omgeving hier is droog en kaal met halfwoestijnen en lokaal extensieve landbouw. Gevogeld langs allerlei zandwegen. De auto gedurende geruime tijd langs een plasje geparkeerd. Allerlei vogels kwamen langs om te drinken zoals spaanse mus, ortolaan, grauwe gors, zomertortel en kortteenleeuwerik. De zeldzame en onopvallende bleke rotsmus bleek vrij algemeen in deze omgeving. Hier zagen we naast slangenarend en schreeuwend ook de enige aasgieren van de trip. Vanuit Bircik naar Nemrut Dagı gereden, een paar 100 km verder naar het noordoosten. Onderweg gestopt in het dorpie Estagfirullah. Hier

In een zijkloof van de Euphraat bij Bircik broedt de extreem zeldzame kaalkopibis.

De menetries kleine zwartkop is een echte Oost-Turkse specialiteit.

Heel lokaal broeden groene bijeneters in Turkije zoals in het dorp .

De perzische roodborst is lokaal algemeen in Oost-Turkije.

De zwartkopgors is geen zeldzaamheid in Turkije.

Rosse waaierstaarten houden van stekelige houtwallen.

broeden [groene bijeneters](#) op een heuvel tussen gewone [bijeneters](#). Hierna doorgereden naar Karadut, aan de voet van de beroemde berg de Nemrut Dagı. Hier zijn honderd jaar geleden de beroemde, 2000 jaar oude koppen van Nemrut Dagı gevonden. Ook vogelaars komen graag naar Nemrut Dagı. Hoog in de bergen kom je regelmatig de [koerdische tapuit](#) tegen, naast [isabel- finch](#) en [oostelijke blonde tapuit](#). De [smyrnagors](#) is hier eveneens algemeen. Ook voor roofvogels was het hier interessant met [steenarend](#), [2 steppenarend](#), [arendbuizerd](#) en [blauwe](#) en [gouwe kiekendief](#).

In lager gelegen valleien wemelde het er van de vogels: [grote of oostelijke rotsklever](#), [roodkopklauwier](#), [roodstuitzwaluw](#), [rosse waaiersstaart](#), [oostelijke orpheusgrasmus](#), [perzische roodborst](#), [cetti's zanger](#), [grote vale spotvogel](#) en vele anderen.

Via Birecik teruggereden naar Tasucu bij Adana en een volle dag gevogeld in Göksu Delta. De delta viel wat tegen voor vogels. Hier en daar kwamen we vogels tegen waaronder [casarca](#), [sporenkievit](#) en wat steltlopers. Leukste waarneming betrof twee parende Scheltopussiks, een soort reuzenhazelworm. De volgende dag de verder westelijk gelegen Tarsusdelta bezocht. Hier zagen we [flamingo's](#), [dunbekmeeuw](#), [smyrna ijsvogel](#) en de zeldzame [steppenvorkstaartplevier](#). Een andere zeldzame doortrekker hier was de [bonte tapuit](#). Zonder onze foto's hadden we deze soort niet kunnen determineren.

Voor wie leuk vogelen wil combineren met interessante oude cultuur, mooie landschappen en een goede keuken is Turkije een ideale bestemming.

Wiel Poelmans

Roodkopklauwieren zijn vrij algemeen in de voetheuvels van de Nemrut Dagı.

Moabmussen kom je regelmatig tegen rond Birecik.

Vale woestijnvink bij plasje langs de Euphraat bij Birecik.

De bleke rotsmus heeft geen grootste uitstraling, extreem schaars in Oost-Turkije.

Een zeldzame waarneming, parende scheltopussiks in de Göksu Delta, een soort reuzenhazelworm van 1,25m.

De sporenkievit is nog steeds te vinden in de Göksu Delta.

middelste bonte spechten

het geeft toch wel aan dat er nog steeds beweging in de soort zit....

Middelste bonte spechten in 2012. Weliswaar een iets minder jaar dan 2011. Maar de geschikte bossen raken steeds drukker bezet. Helaas konden we dit jaar geen nieuwe locaties noteren.

inventarisatieMbo
Ruud van Dongen

RESULTATEN 2012 IN BRABANT (voorlopig)

- 1) **Mattemburgh-west:** Ook in 2012 weer bezet, hoewel er in maart twee niet al te beste waarnemingen werden gedaan (o.a. roffelend??)
- 2) **Hondsdonk (Chaam):** Ook dit jaar weer een solitaire territoriale man.
- 3) **De Brand, Nieuwe Tiend-noord:** Op zich een nieuwe locatie, maar wel te verwachten dat er hier een keer meer dan één territorium uit zou komen
- 4) **De Brand, Nieuwe Tiend-Zuid:** Al weer voor het vierde jaar op rij bezet. Ditmaal 2 exemplaren (paartje?)
- 5) **Wargashuysse (Vught):** Ook dit jaar bezet (solitaire man)
- 6) **Maurick (Vught):** Dit jaar een geslaagd broedgeval in "mijn achtertuin" (575 meter hemelsbreed).
- 7) **Vught, Voorburg:** Al vanaf eind 2010 waarnemingen. Nu dus een territorium.
- 8) **Berlicum, Wamberg:** Eindelijk weer een goed territorium (helaas geen paartje). Vorig jaar heeft er ook vrijwel een gezeten, maar werden er niet afdoende waarnemingen verzameld. De laatste serieuze gevallen stammen al weer van 2006 (broedgeval) en 2007 (paar)!
- 9) **Oisterwijk, Hondenberg:** Ditmaal niet bij Groot Speyck, maar diverse malen een mannetje bij het Rietven: een minder geschikte plek, maar de vogel was eind mei wel druk voedsel aan het verzamelen (nestindicatie?).
- 10) **Kampina, Balsvoort:** Gelukkig een waarneming van een paartje in juni. Het lijkt mij dat deze locatie toch jaarlijks bezet zal zijn, maar het blijft ieder jaar schrapen.
- 11) **Kampina, Huize Kampina:** Ook dit jaar bezet (derde seizoen). Helaas werd enkel een solitaire man waargenomen. Op 25 maart werd (waarschijnlijk) deze man in conflict gezien met een paartje langs de Beerze.
- 12) **Kampina, Smalbroeken-oost:** In 2011 waren er al geruchten van een territorium hier. Dit jaar een paartje dat op 25 maart in conflict kwam met een tweede man die naar noordoost vertrok (Huize Kampina?).

VELDERSBOS-HEERENBEEK

Tenminste 8 territoria!!!!!!! Een nieuw record.

Dit jaar waren er simultaantellingen op 11 en 25 maart (waarvoor dank aan alle medewaarnemers en speciaal aan Janmartin Rahder voor de organisatie). Als we heel strikt de fusieafstand van SOVON hanteren konden er nog wel eens één à twee territoria bijkomen!!!

- 13) **Veldersbos, Veldershuis:** Diverse waarnemingen tussen de laan ten westen van het Veldershuis en het gebouw van PUUR, waaronder een man met één of meer juvenielen. Binnen 500 meter kon ik hier waarnemingen bijvoegen van de laan ten zuiden van PUUR en van het westen van het Veldersbos. Waarschijnlijk heeft hier echter een afzonderlijk territorium gezeten!!
- 14) **Veldersbos-noordoost:** Hier waren twee exemplaren aanwezig (paar?), waarvan de man in conflict kwam met de man van de Vijf Dreven.
- 15) **Veldersbos, Vijf Dreven:** Voor het eerst een geldig territorium op deze plek. In 2011 zat hier ook al eens een territoriale man, maar die kon toen toegevoegd worden aan het territorium in Veldersbos-noordoost
- 16) **Veldersbos, Negen Dreven:** De "Old-Faithfull"-plek voor Mibo in Noord-Brabant (bezet vanaf eind 2005). Vaak worden hier heftige conflicten met naburige territoriumhouders uitgevochten.

- 17) **Veldersbos-zuidoost:** Een lastig toegankelijk locatie. Waarschijnlijk al in eerdere jaren bezet. In 2009 al een waarneming in deze omgeving en in 2010 een territoriale man in januari – vlakbij – in de noordoosthoek van Heerenbeek.
- 18) **Heerenbeek, oprijlaan:** Ook een vaste waarde tijdens de simultaantelling, met alleen in 2010 geen geldig territorium (maar wel volgens de nieuwe SOVON-regels).
- 19) **Heerenbeek, achter landhuis:** In 2012 een rommelig territorium. De meeste waarnemingen (o.a. een baltsend paar) werden direct achter het landhuis verricht, maar er zijn hier ook waarnemingen bijgetrokken van de Achterste Elzinge en van richting de Woekense Steeg. Eigenlijk wordt daarmee de territoriumcirkel opgerekt tot 510 meter en zou er dus feitelijk een extra territorium afgesplitst moeten worden. Ik denk ook dat dit reëel is maar het dit toch niet durven doen.
- 20) **Heerenbeek, Achterste Elzinge:** Op basis van eenmalige territoriale waarneming op 11 maart.
- 21) **Gorp en Roovert, Nieuwe Hoef:** Ook dit jaar weer bezet (tweede seizoen) door een paartje.
- 22) **Gorp en Roovert, Paradijsbrug:** En eveneens voor het tweede jaar hier een territoriale man.
- 23) **Helmond, Warande:** Hier was een onvolwassen territoriale man aanwezig.
- 24) **Omgeving Valkenswaard:** Na eerdere waarnemingen in 2008 en 2011, dit jaar een geldig territorium op deze locatie.
- 25) **Kasteel Heeze-Hubertusbossen:** Al vanaf 1996 vele waarnemingen in deze omgeving, maar het leverde alleen in 1997 een territorium op. Dit jaar echter een paartje aanwezig en ook nog een tweede vrouwtje!
- 26) **Groote Slink - Bunthorst:** Voor het tweede jaar op rij bezet.
- 27) **De Rips, Beestenveld:** Op ruime afstand van de waarnemingen in het bos van de Stippelberg, was er dit jaar een paartje aanwezig in een ander geschikt deel van dit grote boscomplex.
- 28) **Stippelberg:** En ook de oude plek in dit bos was weer (voor het tweede seizoen) bezet. Helaas ditmaal enkel een los exemplaar.

Territoria die het 'net niet' haalden, inclusief overzichtskaarten van Brabant in 2011 en 2012, kun je vinden op www.vwgmiddenbrabant.nl.

oeverzwaluwwand leemkuilen

pas echt tevreden zijn we natuurlijk als er deze zomer minstens 80 oeverzwaluwen broeden...

werkverslag
Nico Hilgers

Op vrijdag 14 februari 2014 was het zover. Met zijn vijven gingen we met de pas aangeschafte roeiboot (en echte roeispanten, die Gerard maakte) naar het eiland waar de oeverzwaluwwal ligt. Die wal ligt er overigens al misschien wel 25 jaar. Bij het opleveren van deze put door van Bortel had hij zich verplicht dit eiland op te leveren met de aanleg van een steile oeverzwaluwwal. Vanaf het eerste jaar hebben er oeverzwaluwen in gebroed. In de beste jaren tot wel 80 broedparen. Incidenteel broedde er ook een ijsvogel in. Regelmatig hebben gedurende de jaren daarna leden van de Vogelwerkgroep de wand voor het broedseizoen geprepareerd door hem steeds weer wat bij te werken door de wand met de schop af te schrapen en zo weer steil af te leveren. Het zand verdween daarbij meestal in het water.

Voor dit jaar waren we het er over eens dat er nu iets meer nodig was dan alleen onderhoud. In 2013 waren er nog wel 17 gaten waarin werd gebroed maar de wal moest duidelijk eens goed onder handen genomen worden: niet alleen afsteken maar ook weer ophogen. Eigenlijk zou hier zwaar materiaal nodig zijn zoals een heuse kraan. Gerard ging op onderzoek uit, deed een aanvraag bij defensie en ging op zoek naar een ponton. Bijna had hij alles rond, alleen ging dit niet meer lukken vóór het broedseizoen. En dus besloten we het toch maar weer met handkracht te doen! Jan van Rijsewijk, Gerard van der Kaa, Peer Busink, Job van de Hoven en Nico Hilgers gingen vanaf half negen aan de slag met motorzaag, bermmaaier, hark, schop, en kruiwagen. Niet alleen afgraven dus maar het zand met de kruiwagen bovenop de wal deponeren. 's Middags kregen we gelukkig nog hulp van Toon van Hooijdonk (IVN-Oisterwijk) want de krachten vloeiden bij ons weg.

De wal ziet er nu fantastisch uit, maar toch moeten we nog een keer terug; we hoeven niet meer af te steken, maar de pad eronder gaan we verder afgraven en deze grond moet bovenop de wal gebracht worden, ook om het worteldoek dat we daar leggen goed vast te kunnen ankeren. We hebben een voorlopige afspraak voor 15 maart a.s. en ja.. we kunnen extra handen gebruiken. Meld je bij Gerard!

VOGELFEITEN (bron: NRC)

Verrassend snel is het aantal Grote zilverreigers toegenomen. Tien jaar geleden was er nog grote opwinding als er een groepje werd gespot. Inmiddels overwinteren er meer dan 3000 in heel het land. Dat zijn er meer dan in België, Groot-Brittannië of Duitsland. Een schitterende vogel, sierlijk, maagdelijk en wit. Nog even en hij streeft zijn neef 'de Blauwe' voorbij. Betere bescherming van broedgebieden, verbetering van de leefomgeving in moerasgebieden en klimatologische omstandigheden spelen een rol bij zijn opmars. In 1978 nestelden zich een paartje in de Oostvaardersplassen. Vanaf 1990 broedden ze daar elk jaar. De laatste zomertelling leverde 170 broedparen op. 's Avonds vliegen de Grote zilverreigers over kilometers afstand naar hun gezamenlijke slaappleatsen toe. Die zijn altijd in de buurt van water. Soms slapen er hooguit 10 bij elkaar maar in koude winters verzamelen zich grote groepen van soms 200 exemplaren. Als het in Nederland echt koud wordt dan trekken ze naar de kuststreek. Blauwe reigers zijn veel honkvaster en daardoor kwetsbaarder in strenge winters.

Je kunt de Peregrijn uitprinten, maar je kunt hem ook elk moment van de dag lezen op de voorpagina van onze website. Wil je ze allemaal nog eens terugzien kan dat onder de link 'publicaties'.

WEBSITE

www.vwgmiddenbrabant.nl